

DECIZIA (UE) 2016/995 COMISIEI**din 26 octombrie 2015****privind ajutorul de stat SA.24571-2009/C (ex C 1/09, ex NN 69/08) acordat de Ungaria în favoarea MOL Nyrt.**

[notificată cu numărul C(2015) 7324]

(Numai textul în limba maghiară este autentic)**(Text cu relevanță pentru SEE)**

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 108 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

având în vedere decizia prin care Comisia a hotărât să inițieze procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene cu privire la ajutorul SA.24571 (ex C-1/09, ex NN 69/08) ⁽¹⁾,

după ce părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile în conformitate cu dispozițiile menționate anterior și ținând seama de observațiile acestora,

întrucât:

1. CONTEXT**1.1. Măsurile în cauză**

- (1) Normele generale de reglementare a activităților miniere de pe teritoriul Ungariei sunt stabilite în Legea privind activitățile miniere din 1993 ⁽²⁾ (denumită în continuare „Legea minelor”). În cadrul Legii minelor, se face distincția între activitățile miniere prestate în baza a două instrumente juridice diferite: (i) concesiune ⁽³⁾; și (ii) autorizare ⁽⁴⁾. În ambele situații, în cazul extracției resurselor minerale se plătește o taxă de exploatare minieră către stat, care constituie un procentaj din valoarea minereurilor extrase.
- (2) Legea minelor prevede că, în cazul în care o societate minieră care a obținut autorizația de exploatare minieră nu demarează lucrările de extracție în decurs de cinci ani de la data eliberării autorizației, dreptul de exploatare minieră este retras. Cu toate acestea, în conformitate cu secțiunea 26/A(5) din Legea minelor, acest termen poate fi prelungit printr-un acord între autoritatea pentru minerit și societatea minieră. În acest caz, societatea minieră datorează o taxă care este mai mare decât taxa aplicată la momentul cererii inițiale, dar nu mai mare de 1,2 ori față de nivelul inițial.
- (3) Întreprinderea maghiară petrolieră și de gaz (*Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt.*; denumită în continuare „MOL”) a obținut mai multe autorizații de extracție a hidrocarburilor. Având în vedere că MOL nu a început activitatea de extracție a hidrocarburilor în termen de cinci ani de la data eliberării autorizării, la 22 decembrie 2005, ministrul competent a încheiat un acord de prelungire (denumit în continuare „acordul din 2005”) cu MOL. Acordul din 2005 prevedea o taxă de prelungire, calculată pe o bază anuală până în 2020, prin utilizarea taxei de exploatare minieră de 12 % în baza autorizării inițiale și a unui coeficient cuprins între 1,020 și 1,050.
- (4) Taxa de exploatare minieră pentru extragerea hidrocarburilor în baza autorizărilor a fost majorată de la 12 % la 30 % din valoarea minereurilor extrase, pe baza modificării aduse Legii minelor care a intrat în vigoare la 8 ianuarie 2008 ⁽⁵⁾ (denumită în continuare „modificarea din 2008 a Legii minelor”). Taxa majorată nu era aplicabilă acelor operatori ale căror autorizații de exploatare minieră fuseseră anterior extinse.

⁽¹⁾ JO C 74, 28.3.2009, p. 63.⁽²⁾ 1993. évi XLVIII. Törvény a bányászatról (Legea nr. XLVIII din 1993 privind activitățile miniere).⁽³⁾ Concesiunile se referă la așa-numitele „zone închise” considerate a fi bogate în minereuri și extrem de valoroase. Concesiunile se acordă de către autoritatea națională competentă ofertanților câștigători în urma unei proceduri de licitație deschisă.⁽⁴⁾ Autorizațiile se referă la așa-numitele „zone deschise” considerate a fi mai puțin bogate în minereuri și mai puțin valoroase. Autorizațiile nu pot fi refuzate de către autoritatea națională competentă în cazul în care solicitantul îndeplinește condițiile prevăzute de lege.⁽⁵⁾ Această majorare viza terenurile date în exploatare între 1 ianuarie 1998 și 1 ianuarie 2008.

1.2. Deschiderea procedurii oficiale de investigare

- (5) La 13 ianuarie 2009, Comisia a decis să inițieze procedura oficială de investigare prevăzută la articolul 108 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ⁽⁶⁾ („TFUE”) în ceea ce privește măsurile luate de Ungaria care ar putea constitui ajutor de stat în favoarea societății MOL. Decizia Comisiei din 13 ianuarie 2009 în cazul SA.24571 (ex C 1/09; ex NN 69/08) (denumită în continuare „decizia de inițiere a procedurii”) a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* la 28 martie 2009 ⁽⁷⁾.
- (6) În decizia de inițiere a procedurii, Comisia și-a exprimat preocupările cu privire la posibilitatea ca secvența combinată de acțiuni întreprinse de Ungaria să fi condus la un avantaj selectiv acordat societății MOL. Secvența acțiunilor a inclus două elemente: acordul din 2005 și modificarea din 2008 a Legii minelor. Conform evaluării preliminare a Comisiei, autoritățile maghiare au tratat societatea MOL într-un mod mai favorabil decât concurenții acesteia, care funcționează în baza aceluiași regim de autorizare.

1.3. Închiderea procedurii oficiale de investigare

- (7) Prin Decizia 2011/88/UE ⁽⁸⁾ privind ajutorul de stat SA.24571 (ex C 1/09; ex NN 69/08) acordat de Ungaria în favoarea MOL (denumită în continuare „decizia atacată”), Comisia a ajuns la concluzia că măsura adoptată în favoarea societății MOL, și anume coroborarea acordului din 2005 și modificarea din 2008 a Legii minelor, constituie un ajutor de stat incompatibil cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE. Comisia a solicitat Ungariei să recupereze ajutorul de stat de la MOL pentru a se reveni la situația care exista pe piață înainte de acordarea acestuia ⁽⁹⁾.

1.4. Hotărârea Tribunalului din 12 noiembrie 2013 în cauza T-499/10, MOL NYRT./Comisia Europeană

- (8) În urma acțiunii introduse de MOL, Tribunalul, prin hotărârea sa din 12 noiembrie 2013 în cauza T-499/10 ⁽¹⁰⁾, a anulat decizia atacată pe motiv că nu a fost stabilit caracterul selectiv al măsurii.
- (9) Tribunalul a concluzionat că acordul din 2005 nu a avut un caracter selectiv. Tribunalul a arătat că marja de apreciere a autorităților maghiare le-a permis acestora să mențină egalitatea de tratament între societățile miniere care se aflau într-o situație comparabilă. Prin urmare, în opinia Tribunalului, în cazul în care condițiile exterioare unui acord care nu implică un ajutor de stat se modifică ulterior în așa fel încât partea la un astfel de acord se află într-o situație avantajoasă în raport cu alți operatori care nu au încheiat un acord similar, acest lucru nu ar trebui să fie suficient pentru a considera că acordul și modificarea ulterioară a condițiilor exterioare acestuia constituie un ajutor de stat.

1.5. Hotărârea Curții Europene de Justiție din 4 iunie 2015 în cauza C-15/14 P, Comisia Europeană/MOL Nyrt.

- (10) Prin hotărârea sa din 4 iunie 2015 în cauza C-15/14 P ⁽¹¹⁾, Curtea de Justiție a confirmat hotărârea Tribunalului de anulare a deciziei atacate.
- (11) În hotărârea sa, Curtea de Justiție a confirmat aprecierea Tribunalului potrivit căreia nu a fost stabilit caracterul selectiv al acordului din 2005, iar coroborarea acordului din 2005 cu modificarea din 2008 a Legii minelor nu putea fi calificată drept o măsură de ajutor de stat unică în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

⁽⁶⁾ JO C 115, 9.5.2008, p. 92.

⁽⁷⁾ A se vedea nota de subsol 1.

⁽⁸⁾ Decizia 2011/88/UE a Comisiei din 9 iunie 2010 privind ajutorul de stat C 1/09 (ex NN 69/08) acordat de Ungaria în favoarea MOL Nyrt. (JO L 34, 9.2.2011, p. 55).

⁽⁹⁾ Suma de recuperat era de 28 444,7 milioane HUF pentru anul 2008 și de 1 942,1 milioane HUF pentru anul 2009. În ceea ce privește anul 2010, referitor la plățile taxelor de exploatare minieră deja efectuate, până la anularea măsurii, suma de recuperat trebuia să fie calculată de Ungaria la fel ca pentru anii 2008 și 2009.

⁽¹⁰⁾ Cauza T-499/10, MOL/Comisia, EU:T:2013:592.

⁽¹¹⁾ Cauza C-15/14 P, Comisia/MOL, EU:C:2015:362.

- (12) Curtea de Justiție a subliniat că există o diferență fundamentală între evaluarea caracterului selectiv al schemelor generale de scutiri sau de reduceri, care, prin definiție, conferă un avantaj, și examinarea caracterului selectiv al dispozițiilor facultative de drept național care prevăd impunerea unor obligații suplimentare. În cazul în care autoritățile naționale impun obligații suplimentare în vederea menținerii egalității de tratament între operatori, simplul fapt că aceste autorități se bucură de o anumită marjă de apreciere definită prin lege, dar nu nelimitată, nu poate fi suficient pentru a dovedi caracterul selectiv al schemei corespunzătoare.
- (13) Pe baza motivelor de mai sus, potrivit Curții de Justiție, prezenta cauză se deosebește de cauzele în care exercitarea unei asemenea marje este legată de acordarea unui avantaj în favoarea unui anumit operator economic ⁽¹²⁾.
- (14) În plus, Curtea de Justiție a statuat că cadrul juridic prin care autoritățile naționale impun obligații suplimentare în vederea menținerii egalității de tratament între operatori ar putea fi considerat ca fiind selectiv numai în cazul în care autoritățile naționale, atunci când își exercită marja de apreciere, ar favoriza anumiți operatori fără un motiv obiectiv.
- (15) Curtea de Justiție a subliniat că, în speță, nu există nicio dovadă că autoritățile maghiare, atunci când și-au exercitat competența de a majora taxele de exploatare minieră în cazul unei prelungiri a autorizației, au tratat societatea MOL într-un mod favorabil și nejustificat ⁽¹³⁾.
- (16) Prin urmare, Curtea de Justiție a concluzionat că cadrul juridic care reglementează încheierea acordurilor de prelungire nu poate fi considerat selectiv în speță.
- (17) În ceea ce privește secvența de acțiuni combinate care constituie o măsură de ajutor de stat unică, Curtea de Justiție a făcut trimitere la jurisprudență, afirmând că o măsură de ajutor unică poate fi constituită din elemente combinate cu condiția ca, având în vedere succesiunea lor în timp, finalitatea lor și situația întreprinderii la momentul intervenției lor, acestea să fie atât de strâns legate între ele încât să fie imposibilă separarea lor ⁽¹⁴⁾.
- (18) Cu toate acestea, în speță, Curtea de Justiție a subliniat faptul că majorarea taxelor de exploatare minieră, care a intrat în vigoare în 2008, a avut loc în contextul unei majorări a prețurilor petrolului brut la nivel internațional, și anume statul și-a exercitat puterea de reglementare în mod justificat din punct de vedere obiectiv ca urmare a unei evoluții a pieței. În plus, nu au existat indicii că acordul din 2005 fusese încheiat pentru a anticipa modificarea din 2008 ⁽¹⁵⁾.
- (19) Prin urmare, Curtea de Justiție a concluzionat că nu există o legătură cronologică și/sau funcțională între acordul din 2005 și modificarea din 2008 a Legii minelor, care să permită să poată fi interpretate ca o măsură de ajutor de stat unică.

2. PROCEDURĂ

- (20) Având în vedere anularea deciziei atacate de către Tribunal, procedura oficială de investigare rămâne deschisă. Într-adevăr, nici Tribunalul și nici Curtea de Justiție nu a considerat că decizia de inițiere a procedurii în prezenta cauză este afectată de vreo eroare. Prin urmare, Comisia trebuie să adopte o decizie finală pentru remedierea deficiențelor identificate de către instanțele UE.

3. EVALUARE

- (21) Articolul 107 alineatul (1) din TFUE prevede că sunt incompatibile cu piața internă ajutoarele acordate de state sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale dintre statele membre. Aceste condiții sunt cumulative. În cazul în care una dintre acestea nu este îndeplinită, măsura în cauză nu poate fi considerată ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

⁽¹²⁾ Hotărârea în cauza C-15/14 P; a se vedea nota de subsol 11 de mai sus; punctele 64, 65 și 69.

⁽¹³⁾ Hotărârea în cauza C-15/14 P; a se vedea nota de subsol 11 de mai sus; punctele 66 și 69.

⁽¹⁴⁾ Hotărârea în cauza C-15/14 P; a se vedea nota de subsol 11 de mai sus; punctul 92.

⁽¹⁵⁾ Hotărârea în cauza C-15/14 P; a se vedea nota de subsol 11 de mai sus; punctele 96 și 98.

- (22) În împrejurările din speță, este oportun să se limiteze evaluarea la condiția de selectivitate.

3.1. Selectivitate

- (23) Pentru ca o măsură să poată fi considerată ajutor de stat, aceasta trebuie să fie specifică sau selectivă, în sensul că favorizează doar anumite întreprinderi sau producția anumitor bunuri.
- (24) Conform celor descrise mai sus la considerentele 12 și 13, secțiunea 26/A(5) din Legea minelor nu constituie o schemă generală de scutire sau de reducere acordată anumitor întreprinderi. Dimpotrivă, aceasta permite autorităților maghiare să impună o taxă de prelungire mai mare pentru prelungirea autorizațiilor de exploatare minieră. Aceiași termeni și condiții se aplică tuturor operatorilor care se află într-o situație de fapt și de drept comparabilă.
- (25) Conform celor descrise mai sus la considerentele 14 și 15, nu există nicio dovadă a existenței unui tratament favorabil nejustificat al autorităților maghiare față de societatea MOL în raport cu orice alt operator care s-ar fi putut afla potențial într-o situație comparabilă. Faptul că autoritățile maghiare se bucură de o anumită marjă de apreciere care este definită prin lege, dar nu nelimitată, atunci când stabilesc taxa de prelungire, nu poate fi suficient pentru a stabili caracterul selectiv al cadrului juridic prevăzut în secțiunea 26/A(5) din Legea minelor.
- (26) În ceea ce privește efectele combinate ale acordului din 2005 și ale modificării din 2008 a Legii minelor, Comisia ia act de faptul că, în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție, o măsură de ajutor unică poate fi constituită din elemente combinate cu condiția ca, având în vedere succesiunea lor în timp, finalitatea lor și situația întreprinderii la momentul intervenției lor, acestea să fie atât de strâns legate între ele încât să fie imposibilă separarea lor ⁽¹⁶⁾.
- (27) Cu toate acestea, în speță, conform celor descrise mai sus la considerentul 18, nu există nicio dovadă că Ungaria a semnat acordul din 2005 având deja intenția de a majora ulterior taxa de exploatare minieră în detrimentul altor operatori deja prezenți pe piață la data la care acest acord a fost semnat sau al unor operatori noi. Majorarea taxelor de exploatare minieră impuse pe baza modificării din 2008 a Legii minelor a avut loc în contextul unei creșteri a prețurilor la nivel internațional.
- (28) Prin urmare, conform celor descrise mai sus la considerentul 19, având în vedere că nu există o legătură cronologică și/sau funcțională între acordul din 2005 și modificarea din 2008 a Legii minelor, acestea nu pot fi interpretate ca reprezentând o măsură de ajutor unică.

3.2. Concluzie privind evaluarea

- (29) În baza celor de mai sus, Comisia concluzionează că secvența acțiunilor întreprinse de Ungaria, și anume acordul de prelungire din 2005 și modificarea ulterioară a Legii minelor, nu a avut un caracter selectiv față de MOL.
- (30) Având în vedere că secvența acțiunilor constituită din acordul din 2005 și modificarea ulterioară a Legii minelor nu are un caracter selectiv, nu este necesar să se evalueze dacă sunt întrunite celelalte condiții pentru acordarea unui ajutor de stat în temeiul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

4. CONCLUZIE

- (31) Luând în considerare cele menționate anterior, reevaluarea presupusului ajutor care a făcut obiectul deciziei de inițiere a procedurii duce la concluzia că măsura în favoarea MOL în discuție, și anume corelarea acordului din 2005 cu modificarea din 2008 a Legii minelor, nu constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE,

⁽¹⁶⁾ Cauzele conexe C-399/10 P și C-401/10 P, *Bouygues și Bouygues Télécom/Comisia și alții*, EU:C:2013:175, punctele 103 și 104.

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Combi-nația de taxă fixă de exploatare minieră stabilită prin acordul de prelungire convenit între statul maghiar și MOL Nyrt. la 22 decembrie 2005 și modificările ulterioare ale Legii XLVIII din 1993 privind activitățile miniere nu reprezintă ajutor de stat acordat societății MOL Nyrt., în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Ungariei.

Adoptată la Bruxelles, 26 octombrie 2015.

Pentru Comisie
Margrethe VESTAGER
Membru al Comisiei
